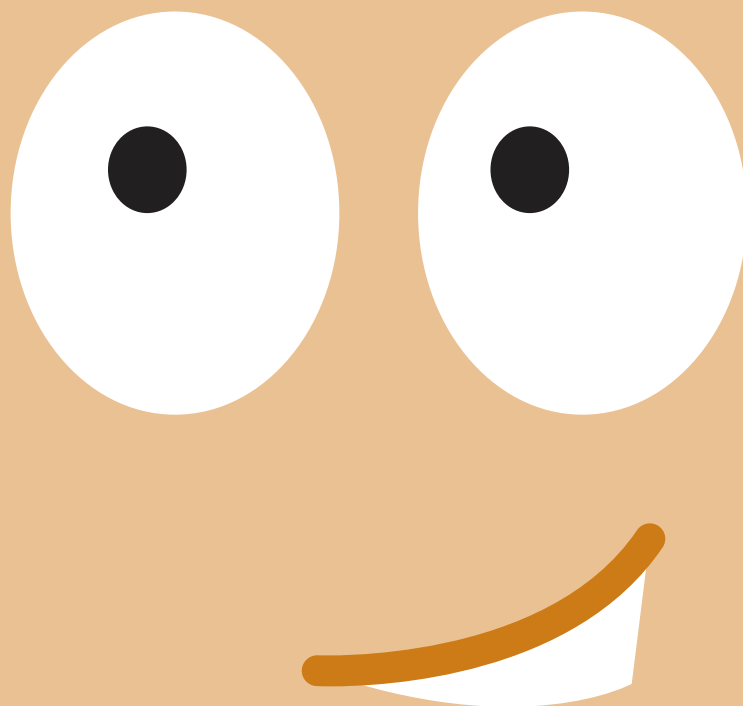

Moj novac, moja budućnost

**Priručnik o financijskoj pismenosti za nastavnike za završne
razrede srednjih škola**

Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Izdavač: Štedopis, Institut za financijsko obrazovanje

Za izdavača: Marina Ralašić

Autorica: Zlata Paštar, prof.

Urednica: Marina Ralašić

Lektorica: Marija Matković, prof.

Grafičko oblikovanje i dizajn: Nela Marušić, O,ne d.o.o., Zagreb

ISBN 978-953-59208-5-4

Priručnik je izrađen uz financijsku podršku Ministarstva znanosti i obrazovanja. Sadržaj je u isključivoj odgovornosti Štedopisa i ni pod kojim se uvjetima ne može smatrati kao odraz stajališta Ministarstva znanosti i obrazovanja.

©Štedopis 2019.

Sva prava pridržana. Dopušteno je koristiti sadržaj za poučavanje i uz navođenje izvora.

Sadržaj

1.	Zaštita potrošača	7
2.	Novac	11
3.	Financijske institucije i financijski proizvodi	17
4.	Planiranje osobnih financija	21

Predgovor

Poštovani nastavnici,

pred vama je priručnik za nastavnike o financijskoj pismenosti za završne razrede srednjih škola koji prati strukturu udžbenika osobnih financija za srednje škole „Moj novac, moja budućnost“ odobrenog od Agencije za odgoj i obrazovanje za primjenu u nastavi šk. g. 2017./2018. Sadržaj priručnika usklađen je s obrazovnim ishodima udžbenika, a riječ je o ukupno 10 nastavnih sati. Priručnik je nastao u okviru projekta Štedopisa “Financijska pismenost za bolji život – Moj novac, moja budućnost“ sufinanciranog od Ministarstva znanosti i obrazovanja tijekom školske godine 2018./2019.

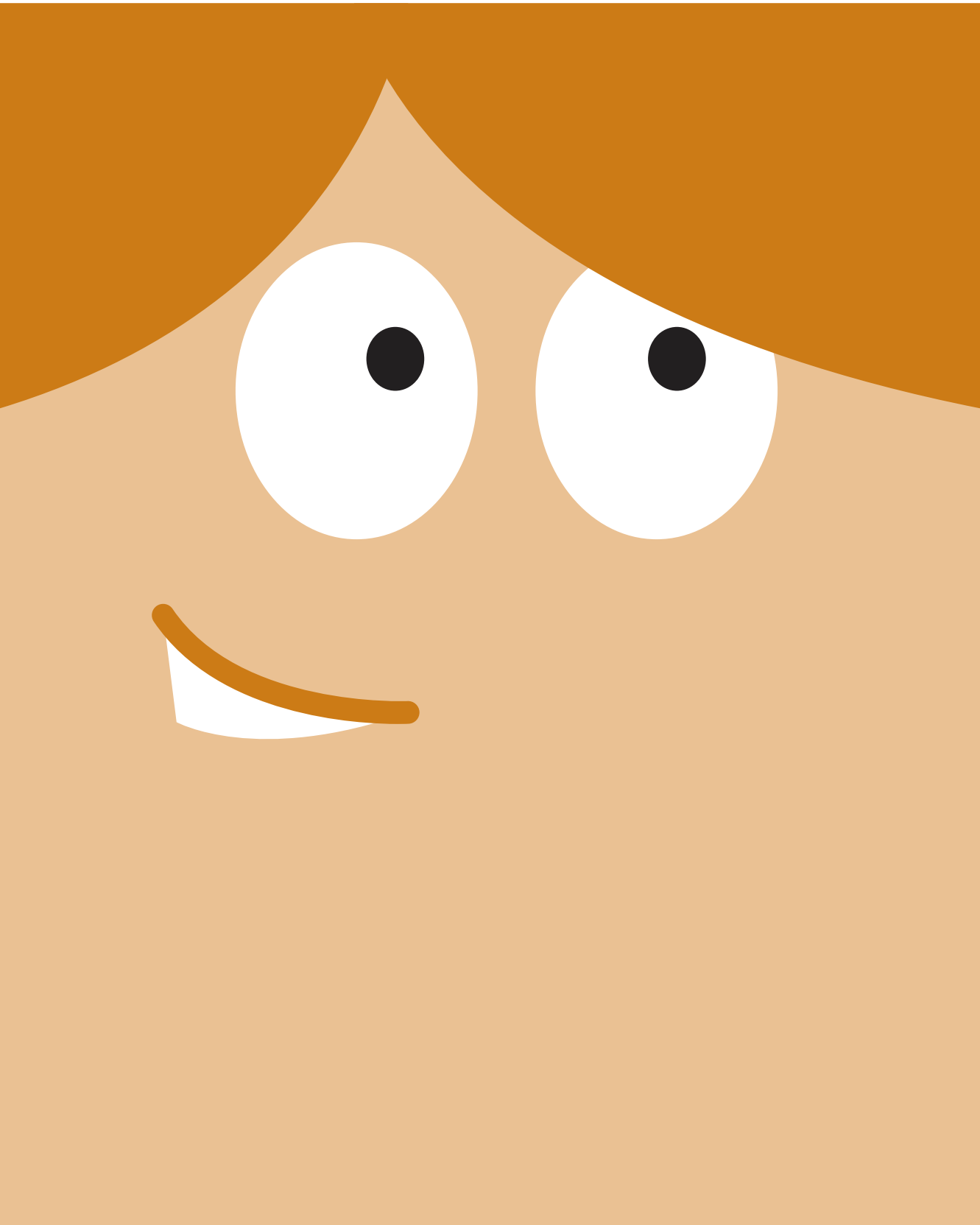
Cilj je priručnika olakšati stručno-metodičku pripremu za nastavu iz financijske pismenosti čija provedba je obvezna, a mogućnosti provedbe su kroz nastavne predmete, na satu razrednika, kroz izvannastavne aktivnosti, kroz međupredmetne teme Poduzetništvo, Građanski odgoj i obrazovanje, Osobni i socijalni razvoj i druge ili kao fakultativni predmet Financijska pismenost.

Priručnik prati četiri nastavne cjeline udžbenika (Zaštita potrošača, Novac, Financijske institucije i financijski proizvodi, Planiranje osobnih financija) po temama završnih razreda i nudi nastavnicima mogućnosti kreiranja izvođenja nastavne teme ovisno o željama i potrebama učenika jer je moguće nekim temama dati više prostora, a u trogodišnjim programima spojiti dvije nastavne teme u jednu.

Autorice udžbenika „Moj novac, moja budućnost“ jesu Marijana Ivanov, Dajana Barbić i Andrea Lučić, a metodološkog priručnika za završne razrede Zlata Paštar.

Uz ovaj mrežni priručnik nastavnicima je dostupan i mrežni udžbenik „Moj novac, moja budućnost“ na internetskoj stranici izdavača www.stedopis.hr.

Urednica Marina Ralašić, predsjednica Štedopisa

1. ZAŠTITA POTROŠAČA

Marketing

Ključno pitanje

Koliko oglašavanje proizvoda i usluga utječe na ponašanje potrošača?

Odgojno-obrazovni cilj

Cilj je ove teme upoznati učenike s procesom marketinga i elementima marketinškog spleta (miksa), odnosom etike i oglašavanja, prednostima i nedostacima internetskog oglašavanja, načinima zaštite pri internetskoj kupnji, utjecajem marketinga na društvene vrijednosti.

Ishodi učenja

Učenik će moći:

- objasniti pojam marketinga i njegovu primjenu u kontekstu marketinškog spleta
- prepoznati utjecaj određene marke nekog proizvoda ili usluge na potrošnju pojedinaca
- izraditi plakat ili prezentaciju o utjecaju oglašavanja u različitim medijima
- istražiti različite oblike oglašavanja
- istražiti i opisati načine zaštite pri internetskoj kupnji i oglašavanju
- kritički promišljati o utjecaju marketinga na društvene vrijednosti
- razvijati vještine samostalna i timskog rada, vještine digitalne pismenosti i odgovorno korištenje digitalnim medijima.

Potrebni materijali

računalo, projektor, markeri u boji, papiri za izradu plakata, bilježnica

ICT izvori znanja

<https://www.stedopis.hr/online-placanja/>

<https://www.zakon.hr/z/193/Zakon-o-za%C5%A1titi-potro%C5%A1a%C4%8Da>

<https://storyofstuff.org/>

https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2012_09_106_2300.html

Vrijeme potrebno za planirane aktivnosti

(dva nastavna sata)

Nastavne metode i strategije

izlaganje, diskusija, prezentacija, audiovizualne metode, metoda pisanja, rad na tekstu, rad u skupinama, individualni rad

Ključni pojmovi

marketing, marka, promocija, oglašavanje, zaštita podataka, mediji

Tijek nastavnih sati

1. sat

U uvodnom dijelu motivacijskim pitanjima treba potaknuti učenike da zapišu ili usmeno navedu proizvode koje upotrebljavaju i one za koje smatraju da imaju najbolje oglase. **(5 minuta)**

Uputiti učenike da pronađu i istraže web-stranicu proizvođača omiljenih tenisica. Pri istraživanju web-stranice učenici prate pitanja i bilježe odgovore prema zadatku s 43. i 44. str. u udžbeniku. Raspraviti o odgovorima s učenicima i na primjerima njihova istraživanja opisati značenje pojedinih elementa marketinškog spleta – proizvod ili usluga, cijena, prodaja, promocija. **(15 minuta)**

Na primjeru marke bilo kojeg odabranog proizvoda objasniti kako i zašto utječe na odabir potrošača. Dati zadatak učenicima da odaberu omiljeni proizvod određene marke i uputiti ih na izradu zadatka u udžbeniku na str. 45. Analizirati rezultate zadatka. **(10 minuta)**

Podijeliti učenicima materijale s dvama različitim oglasima iz dnevnih tiskovina. Poslije zajedničke analize što oglasi prikazuju, opisati proces i načine oglašavanja proizvoda i usluga u suvremenu svijetu. Podijeliti učenike u nekoliko skupina od četiri ili pet učenika. Svaka skupina analizira i uspoređuje oglase s podijeljenih materijala pomoću pitanja i tablice na str. 48. u udžbeniku.

(10 minuta)

Učenici iznose nekoliko ključnih razlika koje su uočili među oglasima te izvode zaključak o mogućem boljem rješenju ili drugoj vrsti medija putem kojeg bi se isti oglasi mogli prikazivati. **(5 minuta)**

2. sat

Prezentirati učenicima nekoliko članaka iz Zakona o zaštiti potrošača i Zakona o zaštiti osobnih podataka. Raspravljati s učenicima o važnosti zaštite osobnih podataka pri posjećivanju internet-skih stranica i korištenju društvenim mrežama. **(10 minuta)**

Učenici zapisuju kojim se društvenim mrežama koriste i koje su oglase uočili na njima te opisuju jesu li neki od oglasa utjecali na njihovu potrošnju i zašto. Treba raspravljati s učenicima o oglasima čije poruke smatraju uvredljivima i zašto. **(5 minuta)**

Podijeliti učenike u skupine od četiri ili pet učenika za izradu plakata o temi *Prednosti i nedostaci internetskog oglašavanja*. Učenici trebaju identificirati opasnosti ostavljanja osobnih podataka na internetu, navesti prednosti i nedostatke internetske kupnje i oglašavanja.

Nakon izrade zadatka svaka skupina prezentira rezultate i iznosi zaključak. **(20 minuta)**

Prikazati video *The Story of Stuff* te raspravljati o utjecaju ponašanja potrošača na društvo i planet Zemlju. **(10 minuta)**

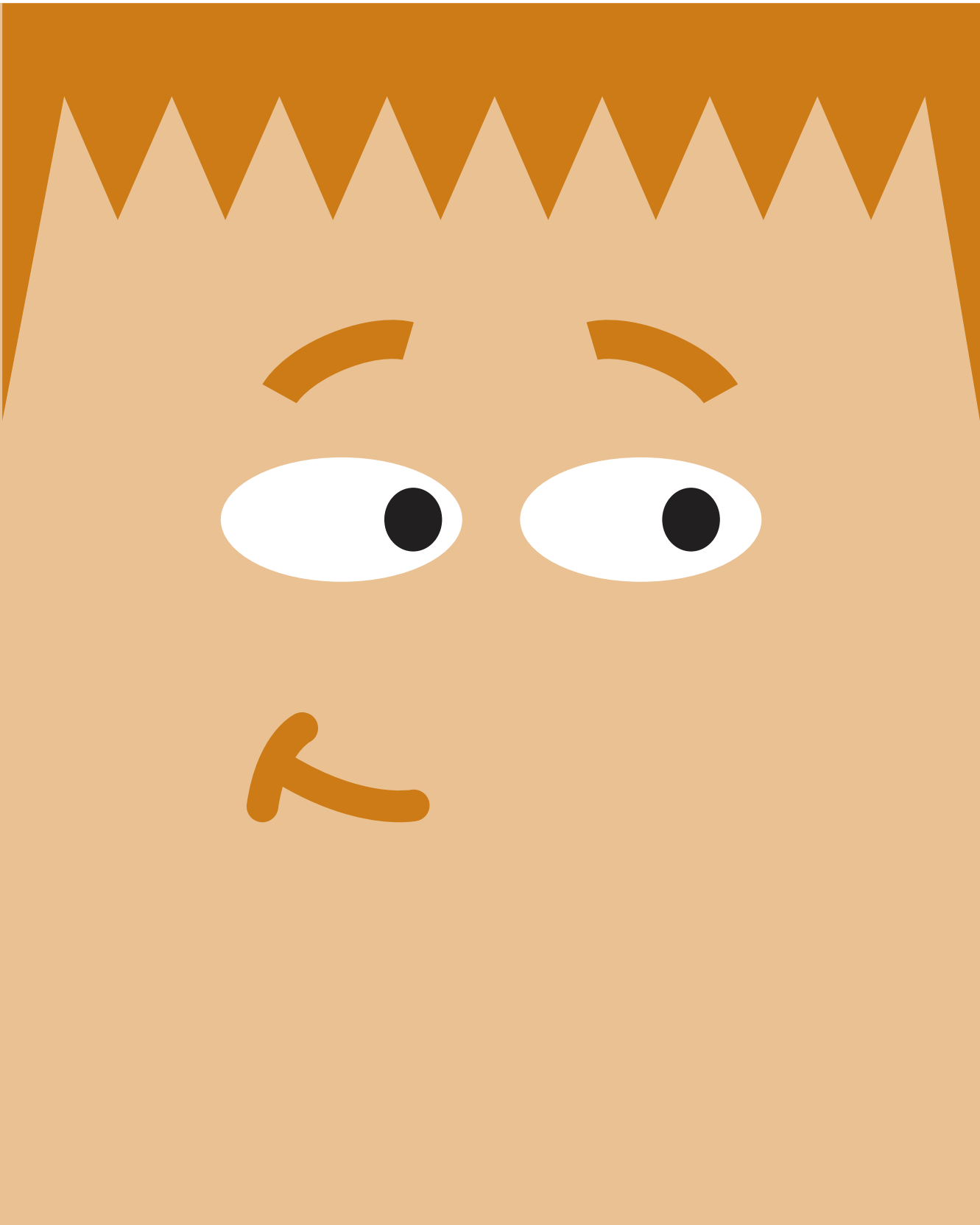
Provjera postignutih ishoda

Pitanja

1. Što je marketing?
2. Koji su elementi marketinškog spleta (miksa)?
3. Što označava marka nekog proizvoda?
4. Koji su načini oglašavanja proizvoda i usluga?
5. Koje su prednosti i nedostaci internetskog oglašavanja?
6. Objasnite kako ponašanje potrošača utječe na društvo i planet Zemlju?

Zaštita potrošača u svakodnevnom životu

Pronađite i istražite na internetskim stranicama primjere kršenja Zakona o zaštiti potrošača. Razmislite što biste vi učinili u sličnoj situaciji i kako se možete zaštititi.

2. NOVAC

Novac i inflacija

Ključno pitanje

Zašto je važno održati stabilnost cijena?

Odgojno-obrazovni cilj

Cilj je ove teme upoznati učenike s nominalnom i realnom vrijednosti novca, inflacijom i deflacijom, značenjem i razlikom između kamate i kamatne stope, ulogom kamata u očuvanju vrijednosti štednje, važnosti poznavanja razlike između jednostavnog i složenog kamatnog računa.

Ishodi učenja

Učenik će moći:

- objasniti kupovnu moć novca na primjerima iz svakodnevnog života
- opisati situaciju inflacije i deflacije na konkretnim primjerima
- interpretirati ulogu središnje banke u očuvanju stabilnosti cijena
- izračunati realnu vrijednost svog džeparca za određeno razdoblje u budućnosti
- razlikovati kamatu od kamatne stope
- analizirati značenje realne kamatne stope u usporedbi s nominalnom i prikazati razliku na zadanom ili vlastitu primjeru
- pokazati razliku između jednostavnog i složenog kamatnog računa na primjeru višegodišnje štednje
- kritički promišljati o uvjetima štednje i ugovaranju kamatnih stopa koje nude banke
- razvijati istraživačke vještine, samostalnost i timski rad, vještine digitalne pismenosti i analitičke sposobnosti.

Potrebni materijali

računalo, projektor, ploča, flomasteri, kalkulator, bilježnica ili papiri za pisanje

ICT izvori znanja

www.hnb.hr

www.ecb.europa.eu/ecb/educational/pricestab/html/index.hr.html

Vrijeme potrebno za planirane aktivnosti

(tri nastavna sata)

Nastavne metode i strategije

izlaganje, diskusija, prezentacija, audiovizualne metode, metoda pisanja, rad na tekstu, rad u skupinama, rad u paru, individualni rad

Ključni pojmovi

novac, inflacija, deflacija, kamata, kamatna stopa, kamatni računi

Tijek nastavnih sati

1. sat

U uvodnom dijelu dati upute učenicima da na papire ili u bilježnice nacrtaju stablo i na svaku granu napišu jedan proizvod ili uslugu koje mogu platiti novcem. Učenici usmeno obrazlažu svoje odgovore. Objasniti čemu služi novac i njegovu ulogu u domaćim i međunarodnim plaćanjima.

(10 minuta)

Na primjerima svakodnevnih troškova i kupovine objasniti odnos cijena i vrijednosti novca prije deset godina i danas. Na primjeru odabrane novčanice prikazati nominalnu vrijednost novca, opisati kupovnu moć i realnu vrijednost novca, situaciju inflacije i deflacije. **(10 minuta)**

Prikazati edukativni film o stabilnosti cijena (internetske stranice Europske središnje banke). Raspravljati s učenicima o sadržaju filma, važnosti stabilnosti cijena i objasniti stopu inflacije.

(15 minuta)

Dati upute za rješavanje zadnjeg zadatka na str. 87. u udžbeniku. Usmeno prokomentirati odgovore učenika. Podijeliti individualni zadatak učenicima da izračunaju realnu vrijednost svoga mjesečnoga džeparca za godinu dana uz određenu stopu inflacije. Provjeriti odgovore. **(10 minuta)**

2. sat

Usmenim izlaganjem objasniti učenicima razliku između kamate i kamatne stope. Dati nekoliko primjera radi usporedbe. Raspravljati s učenicima o zadatku na str. 91. iz udžbenika. **(15 minuta)**

Pomoću tablice na stranici 93. iz udžbenika objasniti razliku između nominalne i realne kamatne stope. Pitanjima potaknuti učenike da uoče važnost razlikovanja kamatnih stopa i argumentiraju zašto je važnija realna kamatna stopa od nominalne. **(15 minuta)**

Podijeliti učenike u skupine od četiri ili pet učenika. Svakoj skupini treba dati zadatak da istraži internetske stranice različite banke i ponude štednje te da uz istaknute uvjete i kamatne stope na štednju izračunaju koliku će svotu imati za godinu dana ako mjesečno štede po 200 kuna. Svaka skupina prezentira rezultate, a učenici uočavaju razlike i donose zajednički zaključak. Dati zadatak učenicima da kod kuće istraže hoće li se dobiveni iznos mijenjati ako je godišnja a inflacija 5 %.

(15 minuta)

3. sat

U uvodnom dijelu treba analizirati prethodni zadatak o dobivenom iznosu štednje na godišnju stopu inflacije od 5 %. **(5 minuta)**

Pisanjem po ploči objasniti učenicima na primjeru izračun jednostavnoga kamatnog računa. **(5 minuta)**

Dati učenicima zadatak da individualno izračunaju prema formuli jednostavnog kamatnog računa koliko će iznositi oročena štednja od 3000 kuna za godinu dana uz pripisanu kamatnu stopu od 6 % godišnje, a koliko za 3 godine štednje. S učenicima raspraviti o rezultatima. **(10 minuta)**

Objasniti zašto su složeni kamatni računi povoljniji za štediše. Pisanjem po ploči pokazati primjer izračuna složenoga kamatnog računa. **(10 minuta)**

Dati učenicima zadatak da na istom primjeru kao u prethodnom zadatku individualno izračunaju prema formuli složenoga kamatnog računa koliko će iznositi konačna vrijednost štednje nakon tri godine. **(10 minuta)**

Učenici iznose rješenja i uspoređuju razlike u iznosima štednje između jednostavnih i složenih kamata. **(5 minuta)**

Provjera postignutih ishoda

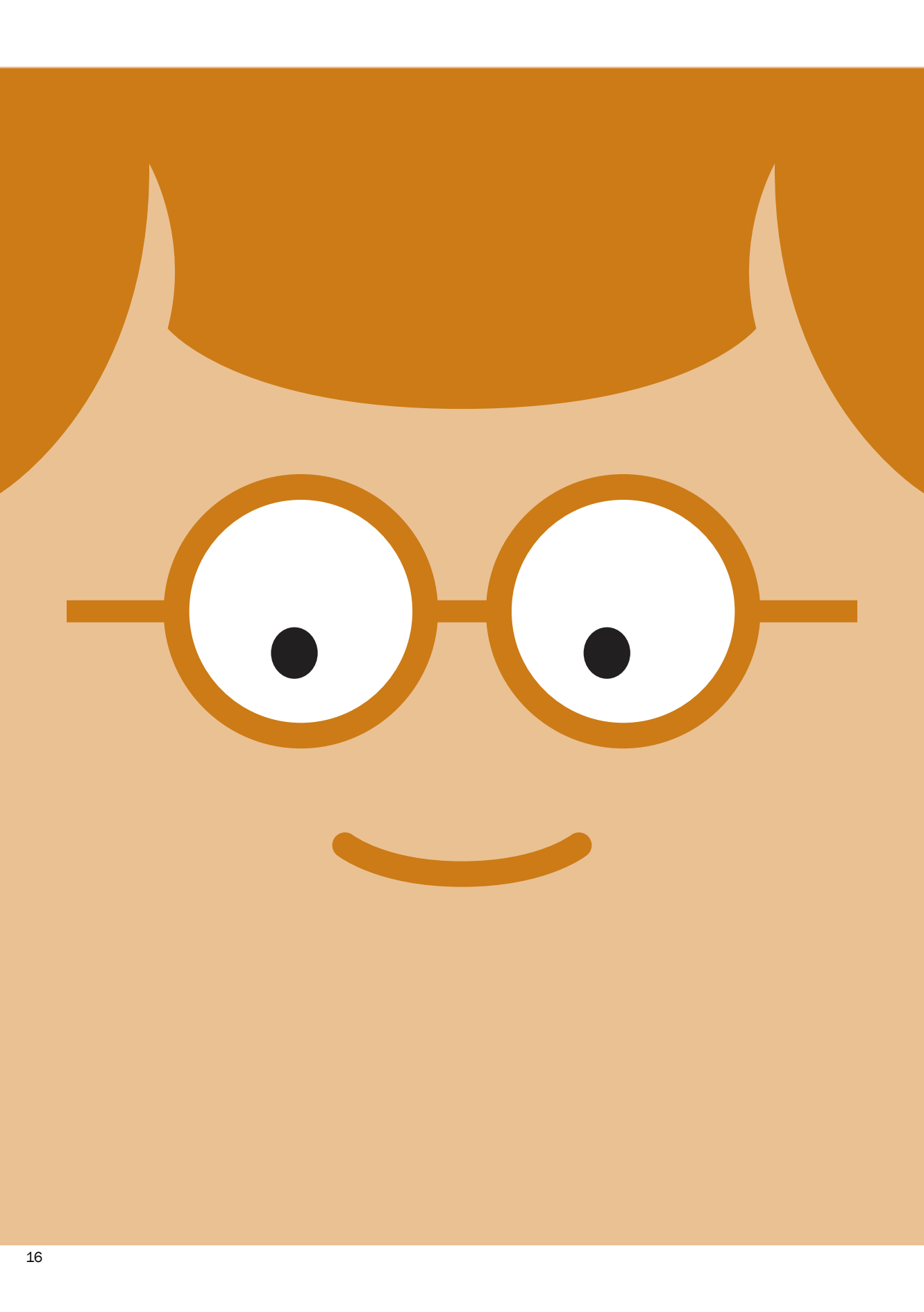
Pitanja

1. Objasnite što se događa s kupovnom moći novca pri inflaciji, a što pri deflaciji?
2. Koja se institucija brine o očuvanju stabilnosti cijena?
3. Koja je razlika između kamate i kamatne stope?
4. Po čemu se realna kamatna stopa razlikuje od nominalne?
5. Objasnite zašto je složeni kamatni izračun višegodišnjeg oročenja povoljniji za štediše od jednostavnoga kamatnog izračuna?

Novac u svakodnevnom životu

Istražite na internetskim stranicama koja banka u RH nudi trenutačno najpovoljnije kamatne stope na štednju. Argumentirajte svoj odgovor. Pronađite dva primjera povoljne štednje u nekoj od zemalja Europske unije. Usporedite ponude banaka u RH i EU-u.

3.

FINANCIJSKE INSTITUCIJE I FINANCIJSKI PROIZVODI

Kredit

Ključno pitanje

Zašto je važno poznavati vrste kredita i uvjete kreditiranja?

Odgojno-obrazovni cilj

Cilj je ove teme upoznati učenike s vrstama kredita, načinima njihove otplate i posljedicama neotplaćivanja kredita.

Ishodi učenja

Učenik će moći:

- navesti vrste kredita i uvjete njihova odobravanja
- objasniti trošak kamata gotovinskih i stambenih kredita
- opisati strukturu plana otplate i mjesečnih anuiteta otplate kredita
- kritički promišljati o uvjetima ugovaranja kredita
- interpretirati posljedice nemogućnosti otplate ugovorenakredita
- razvijati istraživačke vještine, samostalnost i timski rad, vještine digitalne pismenosti i analitičke sposobnosti

Potrebni materijali

računalo, projektor, ploča, kalkulator, bilježnica ili papiri za pisanje, markeri u boji, ljepivi papirići u boji

ICT izvori znanja

www.udrugafranak.hr

www.stedopis.hr

Vrijeme potrebno za planirane aktivnosti

(dva nastavna sata)

Nastavne metode i strategije

izlaganje, diskusija, prezentacija, audio vizualne metode, metoda pisanja, rad na tekstu, rad u skupinama, rad u paru, individualni rad.

Ključni pojmovi

namjenski i nenamjenski krediti, anuitet, kamata, obročna otplata

Tijek nastavnih sati

1. sat

U uvodnom dijelu učenici rješavaju zadatak na str. 134. iz udžbenika na temelju prethodnih spoznaja o kamatama i kamatnoj stopi. Analizirati i kritički raspraviti odgovore s učenicima. **(10 minuta)**

Kombinacijom usmenog izlaganja uz pomoć prezentacije u *PowerPointu* i metodom razgovora objasniti vrste kredita, razliku između namjenskih i nenamjenskih kredita, dopušteno prekoračenje po tekućem računu.

Dati učenicima zadatak da individualno izračunaju kolika će biti kamata za svaki dan proveden u minusu ako je godišnja kamatna stopa 11 %, iskorišteni minus 3500 kuna na plaću od 5.000 kuna. Rapraviti s učenicima jesu li troškovi kamata veliki ako takvo stanje potraje dulje od 30 dana. **(10 minuta)**

Objasniti značenje gotovinskoga kredita i prikazati primjer gotovinskoga kredita na rok otplate od 10 godina. Na primjeru otplate analizirati odnos glavnice i kamate te objasniti mjesečni anuitet. **(15 minuta)**

S učenicima analizirati tablicu s planom otplate na str. 137. iz udžbenika. Uočiti što se događa s glavnicom i kamatom pri izboru otplate kredita u jednakim mjesečnim anuitetima. Dati zadatak da doma istraže pod kojim uvjetima banke nude gotovinske kredite. **(10 minuta)**

2. sat

Ponoviti pojmove kamatna stopa, kamata, gotovinski kredit, anuitet, glavnica. **(5 minuta)**

Objasniti kada banke izdaju stambene kredite te pod kojim uvjetima. Uputiti učenike da putem pametnih telefona potraže na stranicama banaka kreditni kalkulator i usporede razliku između kamatne stope, mjesečnog anuiteta i odabrane valute ovisno o vrsti odabranoga kredita (gotovinski ili stambeni). Komentirati s učenicima rezultate pretraživanja. **(10 minuta)**

Na temelju tablice s planom otplate kredita u ratama na str. 145. iz udžbenika analizirati otplatu kredita u ratama i usporediti s prethodnim znanjima o otplati u jednakim mjesečnim anuitetima. **(10 minuta)**

Objasniti razliku između kredita u kunama, deviznih kredita i kunkskih kredita s valutnom klauzulom. Uputiti učenike da pročitaju tekst o slučaju „švicarac“ (udžbenik, str. 143.). Raspraviti s učenicima koje su posljedice ako korisnik ne može otplaćivati kredit preuzet od banke. **(10 minuta)**

Podijeliti učenicima zadatak tako da dio njih ispisuje na papiriće jedne boje prednosti, a dio nedostatke zaduživanja kreditima na papiriće druge boje. Svoja stajališta učenici lijepe na ploču. S nastavnikom iznose zaključak o kreditiranju. **(10 minuta)**

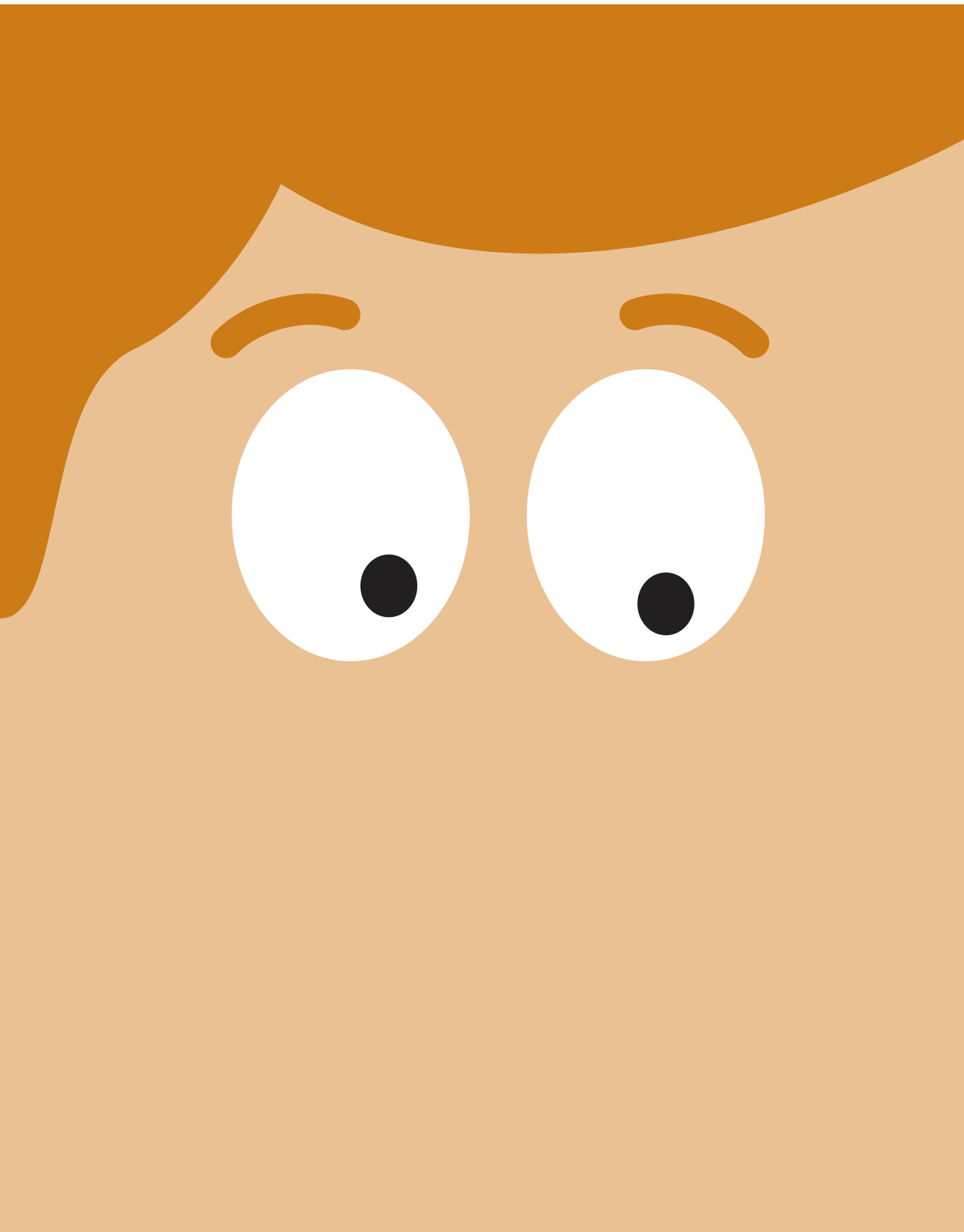
Provjera postignutih ishoda

Pitanja

1. Navedite vrste kredita.
2. Objasnite značenje namjenskih i nenamjenskih kredita.
3. Opišite razliku između otplate u jednakim mjesečnim anuitetima i otplate u ratama.
4. Interpretirajte što se događa s iznosom rate kredita ako kuna slabi, a korisnik plaća kunski kredit s valutnom klauzulom (na primjer u eurima ili švicarskim francima).

Financijske institucije i financijski proizvodi u svakodnevnom životu

Uz pomoć nastavnika osmislite pitanja za anketu ili intervju koji ćete provesti u svom okruženju i saznajte doznajte koliko se građana koristi neku nekom vrstu vrstom kredita ili dozvoljeno dopuštenim prekoračenjem po tekućem računu. Interpretirajte koliko su korisnici kredita ili dozvoljenog dopuštena prekoračenja upoznati s troškovima i uvjetima korištenja tih tim proizvodima banke.

PLANIRANJE OSOBNIH FINANCIJA

Štednja i ulaganje

Ključno pitanje

Zašto je važno dugoročno planirati osobne financije?

Odgojno-obrazovni cilj

Cilj je ove teme upoznati učenike s razlozima i načinima štednje, mogućnostima ulaganja, planiranjem osobnih financija i rizicima u upravljanju osobnim financijama

Ishodi učenja

Učenik će moći:

- planirati štednju
- prepoznati izazove financijskih i drugih oblika ulaganja
- objasniti rizike u upravljanju osobnim financijama
- uočiti važnost dugoročna planiranja i ulaganja
- razlikovati porez i prirez
- kritički promišljati o financijskim izazovima
- razvijati istraživačke vještine, samostalnost i timski rad, vještine digitalne pismenosti i analitičke sposobnosti

Potrebni materijali

računalo, projektor, ploča, kalkulator, bilježnica ili papiri za pisanje, markeri u boji, papirići u boji, papiri za plakate

ICT izvori znanja

www.stedopis.hr/dobili-ste-povisicu-razmislite-o-ovome-prije-nego-sto-je-potrosite/
www.stedopis.hr/sedam-koraka-do-ispunjenja-snova/

Vrijeme potrebno za planirane aktivnosti

(tri nastavna sata)

Nastavne metode i strategije

izlaganje, diskusija, prezentacija, audio vizualne metode, metoda pisanja, rad na tekstu, rad u skupinama, rad u paru, individualni rad.

Ključni pojmovi

štednja, ulaganje, investitor, likvidnost, porezi i prirezi, planiranje osobnih financija

Tijek nastavnih sati

1. sat

Podijeliti učenicima tekst „Sedam koraka do ispunjena snova“ (www.stedopis.hr). Zamoliti ih da napišu koje snove i planove žele ostvariti. Učenici individualno prezentiraju što trebaju napraviti u sedam koraka kako bi se njihovi konkretni planovi mogli ostvariti. **(15 minuta)**

Navesti razloge za štednju i korake koje je potrebno napraviti pri određivanju iznosa štednje.

Podijeliti učenike u nekoliko skupina od četiri ili pet učenika. Zadatak je postaviti cilj i izraditi financijski plan (udžbenik, str. 157. i 158.). Svaka skupina prezentira rezultate rada. **(20 minuta)**

Objasniti oblike ulaganja, razliku između štednje i ulaganja, pojmove investitora, likvidnosti i stope prinosa na ulaganje. Potaknuti učenike na iznošenje zaključka o imovini koja je više, a koja manje likvidna. **(10 minuta)**

2. sat

Prezentirati štedno-ulagačke proizvode i čimbenike rizika ovisno o vrsti ulaganja. Objasniti zašto je ulaganje u sebe i na koji način također investicija. Raspraviti s učenicima o tome koji oblik ulaganja u sebe smatraju najvrjednijom investicijom. **(15 minuta)**

Na primjeru platne liste (obračuna plaće) objasniti značenje obveznog i mirovinskog osiguranja, razliku između bruto i neto iznosa, poreza i prireza. Analizom teksta na 193. str. iz udžbenika objasniti tko je i u kojim situacijama oslobođen plaćanja poreza na dohodak. **(15 minuta)**

Podijeliti učenike u parove. Svaki par treba istražiti i prikupiti informacije o visini poreza na dodanu vrijednost (PDV-a) u jednoj od država Europske unije. Rezultate zapisuju na ploču. Usporediti i komentirati visinu PDV-a u Hrvatskoj u usporedbi s onom u drugim državama. **(15 minuta)**

3. sat

Pomoću prezentacije u *PowerPointu* navesti i opisati moguće rizike u upravljanju osobnim financijama (udžbenik, str. 194). **(15 minuta)**

Podijeliti učenike u četiri skupine za izradu plakata. Svaka skupina na plakatu treba prikazati dvije vrste rizika i mogućnosti zaštite. **(15 minuta)**

Učenici prezentiraju rezultate i iznose vlastiti zaključak o najboljem obliku ulaganja i načinu upravljanja osobnim financijama. **(15 minuta)**

Provjera postignutih ishoda

Pitanja

1. Koja je razlika između štednje i ulaganja?
2. Navedite vrste mirovinskog osiguranja u Hrvatskoj.
3. Opišite razliku između neto i bruto iznosa.
4. Koja je razlika između poreza i prireza?
5. Koji su rizici u upravljanju osobnim financijama?

Planiranje osobnih financija u svakodnevnom životu

Istražite primjere uspješnih poduzetnika i načine gkako su to financijski uspjeti ostvariti. Razmislite o svom dugoročnom financijskom planu. Na temelju svojih dosadašnjih saznanja o financijskoj pismenosti opišite koji su realni koraci koje trebate poduzeti kako biste ostvarili svoj financijski plan.